

Handläggare
Katti Hoflin
Telefon: 08-508 31 111
Lotta Hansson
Telefon 08-508 30 662**Till**
Kulturnämnden
2015-09-22
Nr 9

Svar på skrivelse angående att inrätta konstbibliotek i Stockholm

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras genom detta tjänsteutlåtande

Sammanfattning

Rasmus Jonlund (FP), Sophia Granswed (M), Hanna Gerdes (FP) Ulf Lönnberg (KD), Pelle Thörnberg (C), och Anne-Lie Elfvén (FP) föreslår i en skrivelse till Kulturnämnden att konstbibliotek inrättas i Stockholm ”som ett intressant komplement till bibliotekens verksamhet” och hänvisar bl.a. till utländska förebilder och att det ”sedan våren 2014 finns möjligheten att låna hem konst från Tensta bibliotek” som bygger på att ett antal konstnärer gått ihop om det.

Förslagsställarna ber Kulturförvaltningen att utreda förutsättningarna för konstlån på biblioteken samt också belysa möjligheten för allmänheten att även kunna låna vissa verk ur stadens konstsamling. En förutsättning här är att urvalet görs på ett professionellt sätt, där biblioteket samverkar med Liljevalchs/Stockholms konst med stöd av en referensgrupp.

Sammanfattningsvis sympatiserar förvaltningen med förslagets grundtankar, att ge stadens medborgare större möjlighet att ta del av konst och ge lokala konstnärer större möjlighet att nå en publik. Förvaltningen gör samtidigt bedömningen att artoteksverksamhet inte ingår i folkbibliotekens kärnuppdrag, så som detta definieras i bibliotekslagen (SFS 2013:801). Bedömer nämnden att uppbyggnad av artoteksverksamhet på ett eller flera av stadens bibliotek bör prioriteras ber förvaltningen att få återkomma med ytterligare utredningsunderlag som mer ingående belyser frågan, där särskilt den upphovsrättsliga bedöms vara av särskild vikt.

Inga Lunden
Tf. Kulturdirektör

Katti Hoflin
Stadsbibliotekarie

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Stockholms stadsbibliotek i samråd med Stadsmuseet och Stockholms konst.

Bakgrund

Rasmus Jonlund (FP), Sophia Granswed (M), Hanna Gerdes (FP), Ulf Lönnberg (KD), Pelle Thörnberg (C) och Anne-Lie Elfván (FP) föreslår i en skrivelse till Kulturnämnden att konstbibliotek inrättas i Stockholm ”som ett intressant komplement till bibliotekens verksamhet” och hänvisar bl.a. till utländska förebilder i Berlin och Minneapolis och att det ”sedan våren 2014 finns möjligheten att låna hem konst från Tensta bibliotek” som bygger på att ett antal konstnärer gått ihop om det.

Förslagsställarna ber Kulturförvaltningen att utreda förutsättningarna för konstlån på biblioteken samt också belysa möjligheten för allmänheten att även kunna låna vissa verk ur stadens konstsamling. En förutsättning här är att urvalet görs på ett professionellt sätt, där biblioteket samverkar med Liljevalchs/Stockholms konst med stöd av en referensgrupp samt med de reservationer som krävs för värde, oersättlighet etc.

En begränsad artoteksverksamhet startade inom Stockholms stadsbibliotek på 70-talet. I Konstfrämjandets projekt Artotek 73 försågs ett femtiotal bibliotek runt om i Sverige med fyrtio grafiska blad till utlån för att fler skulle få ta del av kvalitetskonst. Projektet fortsatte under åren 1974-75 med tilläggs-kollektioner. Tensta bibliotek var med under hela projekttiden och hade som mest ca 70 tavlor som lånades av en stadig kundkrets på 20-30 personer. Utlåningen av tavlorna fortsatte fram till slutet av 00-talet och upphörde därefter p.g.a. bristande underhåll av tavlorna, inaktualitet och tidsbundenhet i motiven, samt slitage på ramar och emballage. De sista decennierna var utlånen mycket få och några nya motiv tillkom inte.

Under två månader våren 2014 återupplivades tanken kring Artoteket genom initiativ av konstnären Hans Carlsson där elva konstnärer bidrog till konstverk som kunde lånas hem, förutom grafiska blad även ljudinstallation och skulpturer. Några hemlån gjordes dock inte av allmänheten under perioden och verksamheten har nu upphört.

På flera stadsdelsbibliotek i Stockholm har lokala konstnärer idag möjlighet att ställa ut sina verk. Detta är både uppskattat och populärt bland stadsdelarnas lokala konstnärer och utställningsytorna är ofta uppbokade långt i förväg. Att utveckla denna verksamhet till en utlåningsverksamhet, med en urvalsgrupp där Stockholm konst ingår, är enligt förvaltningens bedömning mindre lämpligt, då kriterierna här oftast mer är lokal anknytning än konstnärlig verkshöjd.

Att låna konst ur stadens konstsamling är avgiftsbelagt efter beslut i kulturnämnden. Merparten av grafiken i stadens konstsamling är av äldre datum, endast 8 % av de grafiska verken är inköpta efter 1993. Kvalitén på dessa verk bedöms av förvaltningens expertis inom Stockholms konst och Stadsmuseet som undermålig, såväl tekniskt som konstnärligt och lämpar sig inte för utlån enligt de intentioner förslagsställarna avser.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen sympatiserar med grundtankarna i förslaget, att ge stadens medborgare större möjlighet att ta del av konst och ge lokala konstnärer större möjlighet att nå en publik.

Förvaltningen gör samtidigt bedömningen att artoteksverksamhet inte ingår i folkbibliotekens kärnuppdrag, så som detta definieras i bibliotekslagen (SFS 2013:801).

Att starta och långsiktigt driva en för stockholmarna angelägen artoteksverksamhet förutsätter enligt förvaltningens bedömning resurser i form av kompetent personal för att köpa in och hantera konstverken, utrymmen för exponering och förvaring, budget för inköp, kunskap om säkerhets-, försäkrings- och avtalsfrågor m.m. Därutöver bör särskilt de upphovsrättsliga frågor som är förknippade med en utlåningsverksamhet av konst grundligt belysas, som t ex ersättningsfrågan för de konstnärer vars verk lånas ut.

Bedömer nämnden mot denna bakgrund att uppbyggnad av artoteksverksamhet på ett eller flera av stadens bibliotek bör prioriteras ber förvaltningen att få återkomma med ytterligare utredningsunderlag som mer ingående belyser dessa frågor.

Bilaga

Skrivelse från Rasmus Jonlund (FP), Sophia Granswed (FP), Hanna Gerdes (FP), Ulf Lönnberg (KD), Pelle Thörnberg (C), Anne-Lie Elfvén (FP) angående att inrätta ett konstabibliotek i Stockholm, dnr. 1.1/1397/2015